

TRIBUNA OBERTA
DE L'INSTITUT BORJA
DE BIOÈTICA

DIRECCIÓ
Núria Terribas i Sala

REDACCIÓ I EDICIÓ
Irina Jurglis Talp

CONSELL DE REDACCIÓ
Francesc Abel i Fabre
Jordi Craven-Bartle
Miguel Martín Rodrigo
Jaume Terribas Alamego

DISSENY GRÀFIC
Elisabet Valls i Remolí

COL·LABORADORS
Juan A. Camacho
Jordi Craven
Grup "Eupharlaw"
Núria Terribas

IMPRÈS A:
EDICIONES GRÀFICAS REY
DIPÒSIT LEGAL: B-29604-99

EDITAT PER:
Institut Borja de Bioètica,
Fundació Privada

Decàleg de Drets en Salut

Al mes de febrer d'enguany es presentava, en roda de premsa, el "Grup de Treball sobre Drets en Salut", impulsat pel l'*European Pharmaceutical Law Group (Eupharlaw)*, amb la intenció de treballar en l'elaboració d'un decàleg de drets en salut, més enllà del que les normatives actuals tenen recollit. En aquest grup hi ha participat l'*Institut Borja de Bioètica* i, enllestida la feina, volem presentar en aquesta editorial el resultat d'un any de treball.

El projecte "Drets en Salut" es va concebre amb l'objectiu d'obrir novament un debat que persisteix i al que encara no hem donat solució entre tots, i que, tanmateix, ens ha de permetre refermar-nos en la idea de la intensa interrelació entre la salut i els Drets Humans.

No analitzarem aquesta situació cronològicament, encara que la realitat és que en la Declaració Universal de Drets Humans de 1948 ja es lligava la salut al dret a un nivell de vida adequat (art. 25), idea que volem abordar des d'una perspectiva multidisciplinària. Per tant, deixarem de banda el concepte objectiu de salut, unitari i absolut, i intentarem iniciar el debat, plural, obert i social.

Està clar que el nostre sistema de salut, té encara grans dèficits que han de ser reflectits per a que evolucionem millor. En aquest sentit, creiem que hem de promocionar la idea de que la salut és també subjectiva de l'individu i, per tant, un dret del mateix tipus, cosa que avui encara no es fa. Un ampli sector de la societat no accepta ja cap paternalisme en salut, es prefereix la solidaritat, la universalitat, l'equitat i, per suposat, l'autonomia de la voluntat del ciutadà.

En aquest sentit, volem que es reconegui que la salut és un dret individual de la persona i, com a tal, un Dret Fonamental del que s'ha de responsabilitzar per prendre les seves decisions, i que no pot ser deixat exclusivament en mans d'altres agents, ni que siguin els professionals sanitaris. Les administracions sanitàries han de vetllar amb garanties, fins i tot, legals, pel dret a la salut, però han de deixar pas definitivament a la participació real del ciutadà, independentment que arribi a ser o no "usuari" o "pacient". Des d'*Eupharlaw*, volem insistir en què aquesta terminologia sí que té transcendència, doncs en funció de la consideració legal en què se'ns englobi, se'ns aplicarà una normativa o altra, amb importants conseqüències.

El decàleg que proposem és una llista oberta i amb possibilitats d'anar-se incrementant, però que s'hauria de prendre com a base per a una futura "Carta Europea de Drets en Salut". En els seus deu punts enumera els següents drets en salut: 1. Dret a la informació, clínica, terapèutica, en biotecnologia i genoma humà, 2. Dret a la salut mental, 3. Dret a la salut laboral, 4. Dret a la seguretat alimentària, 5. Dret a la protecció integral del medi ambient i al desenvolupament sostenible, 6. Dret a la salut sexual i reproductiva, 7. Dret a la protecció de dades relatives a la salut, 8. Dret a l'educació per a la salut, 9. Dret a l'atenció farmacèutica, 10. Dret a la participació ciutadana en l'accés als serveis sanitaris.

MANUEL AMARILLA

PRESIDENT D'EUPHARLAW I DEL «GRUP DE TREBALL SOBRE DRETS EN SALUT»